

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

*Költ Bétsben, Pénteken Novembernek 28-dik napján
1800-ik esztendőben.*

B e s z.

Nyitra Zerdahelyi M.gos Zerdahelyi Pál, Valóságos és Referens Királyi Helytartói Tanácsos Ur ö Nagysága, a' Sz. István Rendjének kis keresztjével; ifjabb Gróf Eszterházi Ferentz, és N. Zemplén Vármegyei V. Ispány, Királyi Tanácsos, 's az Eperjesi Distrikтуalis Tábla' Assessora, Mgos Okolicsányi János, Urak ö N.gok pedig, Cameráriussággal, tiszteltettek meg Felsőges Urunktól.

Felsőges Urunk az itt következő nevezett, Krassova Vármegyében lévő Kamerális jofzágokat, méltóztatott, a' mingyar meg nevezendő érd. Hazafiaknak, u. m: Furlukot és Desestiét Pali-

X x

kuttya János, Zsuppát Frummer Josef és Bilics Josef, Valliabult Mihailovics Suplaiszky Márkus, Vécseházát Jakabfi János, Paratzházát pedig a négy t. i. Jónás, Márton, Ferentz, és Gergely testvér Kabdebo, Uraknak, örökös birtokul adai.

Frantzia Ország.

Hogy a' mostani Országglásforma, és gondolkodásmódja Frantzia országban, lok tekintetben különbözzék attól, a' mely ezen Revoluzciónak lok féle-keppen változott idő pontjai alatt uralkodott, igen könnyen elzébe vehette egy figyelmező, tsak most az Első Konsul' élete ellen forraltatott utóllzori öfzize-esküvés' alkalmatósággal is. Nem lehet erről jobban meg-győződni, mint ha az ember a' Revoluzciónak különbömb el-tolt ideje bell, különb-külömb ábrázatba öltözött Országglószékeknek írölt, a' mostaniakkal, a' benne uralkodó értelemre nézve, öfzize hasonlítja. Mint ennek megvilágosítására leg nyilvánosságosabbakat és leg különösebbeket, úgy hozhatjuk itten elő az országglószék' mostani egyik irójának következő szavait: — , A' Revoluzciónak előbbeni idő pontjaiban (úgy mond) *Philosophusnak* tartatott az ember, ha azt erőssítette, hogy ez vagy amiaz Országglószéknek feje, tsak olyan ember légyen, mint a' másik akár melyik. A' józan okosság és tapasztalás, megtanítottanak bennünket arra, hogy az az ember, a' ki a' nemzetet vezérel — égygyen-égygyen minden emberek' izemélyes bátorságának kézesse légyen — és hogy egy ilyen izemélynek élete elten való törekedés, az egész nemzetet megbántó bűn légyen. „ — Arany betűkre méltó szavak! Gyönyörű új-mutatás az Monárkhiai Országglásformára!

Ugyantsak az Országglószék iróinak ujjabb leveleikben olvassuk, a' békefféges alkudozásokat

illető, ezen valósággal vállogatott gondolatokat is: —

„Sokat töri a' világ a' fejét, hogy azt a' hathatós foglalatosságot, a' mellyel a' béke-séges alkudozások munkába vétetődtek, a' még ennél is sokkal tüzelesebben folytatódó hadi készülétekkel meg-égygyeztethesse. Hanem, ha a' dolog' fundamentoma meg-fontóztatik, igen könnyű által látni. Tsak arról szükség meg-győződni, hogy a' mi Európánknak mostan közönséges béke-ségre vagyon izüksége; és hogy nár most, midőn a' világnak ezen részében a' *Politikai Systema* meg-határoztatva vagyon, egy *neutralis* Hatalmas-ság is nintsen többé. Az alatt és a'-miolta a' két nagy Hatalmas-ságok, az ő Státussaikat pénzek-től és lakossaitól ki-üressítő háborúba bonyolulva voltak, a' más Hatalmas-ságok által, az úgy-meleg *neutralitás*ok mellett, olyan reménség táplálta, hogy tsakugyan el fogna jöni még egy oly idő-pont, a' midőn a' nélkül, hogy verekedtenek volna, a' béke-séges alkudozásokból ők is részt vehetnek. Ez a' Politika eleitől fogva hasznos volt; és egyáltaljában meg-győzhet bennünket a'-felől: hogy az Európai Hatalmas-ságoknak, a' font-béli egyenlőséghez hasonlítottani szokott uralkodás-béli régi egyformájúságok, nem olyan tsekélység, mint a' milyen sokszor annak semmivé való tereződése munkába vétetődött.

„A' béke-séges alkudozás béli hathatós foglalatosságnak, semmi egyéb célja nintsen, tsak a' béke-ség. A' tüzelesen folytattató hadi készülétek által is, ugyantsak a' béke-ségre vagyon a' célzás. Minthogy tehát ugyan ezen egy-célra egyáltaljában tsak ezen két eszközök által lehet el-jutni: nem lehet tsudálokzni, hogy mind kettő-jök egyenlő hathatósággal munkába vétetődtek. Ha ugyan ezen egy-célra több más eszközök által is el lehetne jutni: ezek is mind haszonra fordítottódnának. Azonközben, minthogy már most a' közönséges béke-ségnek, az egész Euro-

pa' boldogságával meg-egyező békeféségnek, el éré-
sére nagyon intéztetve minden törekeedés : ehez
képpett igen gyanitható dolog az is, hogy a' ha-
dakozásnak, ha még egyszer el talál kezdődni,
már most szükséges képpen közönségessé kelle-
tik lenni; és a' környülállásokban is olyan vál-
tozások fordulhatnak elő, hogy az a' Hatalmas-
ság, a' mely eddig ő maga folytatta a' haborut,
abban ez után csak segítő leszen."

Nagy Britannia.

A' folyó Novembernek 11-dikére, ilyen fon-
tos ki-fejezésekből álló hirdetmény által hívta öfz-
sze a' Király a' Parlamentom' tagjait : — "

„György, Király. Minthogy mi, a' mi Par-
lamentomunknak ülésait, esőjő több Keddig, u. m.
ezen November hónapnak 11-kéig zártuk vólt
bé : ennek okáért a' mi Titok-Tanátsunknak ja-
vaszlása szerént, ezen Királyi Hirdetményünk ál-
tal ki-nyilatkoztatjuk, hogy a' mi akaratumk és
Királyi tettésünk az légyen, hogy a' mi Parla-
mentomunk, nagy és fontos dolgok iránt való ta-
nátskozás végett, Keddenn, Nov. 11-dikénn, gyűl-
jön öfzsze. A' papi és világi Lórdok, Ritterek,
Polgárok, 's Grófságok' és Váradok' Bízatosai,
még-hivattatnak, hogy Nov. 11-dikére, *Westmün-
sterbe* gyűljenek öfzsze.,,

Sir Sidney Smith Irlandus Pairnek neveztetett,
és Admirálságra emeltetett.

November' 1-ső napján ismét két meg-bom-
lott elméjű emberek jelentek meg a' Királyné'
palotájában. Egyiknek neve *John Strikes*; ez tsak
könnyű szerrel, egy ingben és egy veres pántlikás
parokával, állott bé oda. A' másik egy képiró
ez a' Királyt tudokozta: hanem nyakonn kapa-
tott, és minekutánna ki-kérdeztetett vólna, a'
Politzia' kezibe adatott, és gyógyulás végett a'
fenyítő házba tétetett.

Ujjanton néhány rendbéli tengeri *expeditziók*-nak munkába leendő vétetődéseket határozta meg az Országglószék. Az egyikkel a' *Déli Amériikai* ellenséges partok ellen vagyon a' czélozás. A' hajókat, a' melyek ezt az *expeditziót* vinni fogják, *Sir Home Popham* vezéreli. Kilentz ezer emberekből álló eleség hordatik *Dealhoz*, a' hol ezen hajók úthoz készítettnek.

Az Udvari Újjságban jött-ki *Londonban*, hogy mind az egész hadakozásnak folyta alatt, mind pedig kiváltképpen nem igen régen, igen feles pengő és kész pénzből álló summák érkeztenek a' *Spanyol Déli Amérikából*, rész szerént *Portugalliai* hajókonn rész szerént *Portugallus Zászlókka'*, *isabonba*. A' mely dolog noha már tsak magában is kedvetlen történetekre szolgáltatathatott volna az *Angliai* és *Portugallus Udvarok* között alkalmatosságot: úgy lálszik azonban, hogy az *Anglus Országglószék* halgatással mellőzi el inkább a' meg történeteket, tsak hogy az *Europai közönséges kékeffégnek* nagy munkáját ebben a' részben is ne terhesittse.

Okto. 31 dikénn egy *Auftriai Kurir* érkezett *Londonba*, a' kitől vitt levélnek vételére azonnal néhány vers beli tanátskozások tartattak a' *Királyi Kabinéthan*; az ezekben meghatározottat végzéssel Nov. 2 dikénn *Frantzia országba* küldetett által, egy más *Kurir Gróf Cobenczel Cs. Királyi Ministerhez*, a' kinek *Párisban* való lete már ekkór ez szerént tudva vólt *Londonban*.

Orosz Birodalom.

Minthogy az *Anglusok*, mint tudva vagyon minden iparkodásaikat arra fordították, hogy a' fok *Kerefztyén Missionársussok*' segedelme által a' *Chinai* birodalomban külömb külömb kedvező környülállások közzé helyhezthetessék magokat: erre nézve olyan parantsolatot adott-ki az *Orosz Császár*, hogy 10 ezer, rész szerént *Siberiá*.

ba tartozkodó számkivettettekől, rész szerént pedig abszitos katonákból álló, lakosok telepedjenek meg, a' *China* felé bé-úgó *Asiui Orosz* határokonn.

Olosz Ország.

Mind *Romában* mind pedig *Nápolyban*, sőt egyáltalában az egész *Alsó Olosz* országban, nagy meg-félemlésre szolgáltattak a' *Toskánai* ujj változások alkalmatosságot. Mihelyest a' már jó időtől fogva rész szerént *Romában* rész szerént ennek szomszédságában tartózkodó *Sárdiniai* Király észébe vette, hogy meg történhetne az, hogy a' maga mostani lakhelyéről *Rómából* mégtalán a' Pápa ö Szentéje és távozhat, ehez képest a' Király is azonnal hasonló előre való kezületekhez kezdett nyúlni. A' *Civita Vecchii* kikötőhelyben már készen áll egy *Anglus* hadi hajó, olyan rendeléssel, hogy ö Felségét, az *Orosz*, *Prusszus*, *Anglus* és *Portugallus* Követekkel együtt, a' kik mind ez ideig, mind meg bízott Ministerek az ö Felsége Udvaránál *Romában* tartózkodtanak, ha a' környülállások úgy találják kívánni, *Sardinia* szigetének fő városába *Cagli-driba* által szállítsa.

Egyéb aránt igen örvendetesek voltak *Romában* Oktob. 20-dikán a' környülállások — minden harangok zúgtak — az ágyuk az *Engelsburg*-ról döngötenek, és a' városnak sok részei, nevezetesen az idegen Hatalmasságok' Követjeiknek házaik, estére kelve meg-világosítottak; a' melyre az adta az alkalmatosságot, hogy a' mostani Pápa egy ujj Kárdinálist nevezett, a' ki is a' mostani *Spanyol* Király' atya' *Harmadik Károly*' testvérjének *Lajos Infans*nak a' fija, *Bourbon Lajos*, *Sevilla* Érsek.

Nem *Roma* városába ugyan, mint némely közönséges levelek meg-tévedésből irták, hanem, a' *Romai Ekklesiái Státus*' tartományaira,

tsakugyan bényomúltanak már a' Frantziák néhány tsopórtokkal, oly czéllal, hogy a' *Gen. Damas*' vezérlése alatt ott fekvő *Nápolyi* fegyveres sereget, elkergeffék.

Rendelést tett az Első Konsúl, hogy a' *Földközép* tengernek *Afrikai* partjain lakó, tengeri ragadományból elő két *Deyk* (Fejedelmek), nevezetesen pedig az Algieri Fejedelem és a' Frantzia Országglószék között helyre állítottott békeség, a' Földközéptengernek minden kikötőhelyeiben, agyuk dörgése által hirdetődjön ki. — Az *Algieri* Fejedelem' Ministerei minden kétség nélkül való jelek által ki-nyilatkoztatták azt a' hajlandóságot, a' mellyel vífeltetnek az ott lévő Fr. Követhez. A' többi ott lévő idegen Követek is minyijon eljietének hozzá azonn való yoromöknek ki-nyilatkoztatása végett, hogy az ő oda való küldtetésének olyan szerentsés ki menetele lehetett. — Az után a' Frantziák is fel szúrták ám mingyár a' nemzeti bokkrétát, és az ólta már lobog a' három színű zászló *Algierben* a' Respublika' Közönséges Biztossának lakó házaról.

Német Ország,

Ezen Novembernek 1. ső napján, nagy hitelenséggel ki-költözni kéntelenítették *Köln* városában a' *Szegény Klariszszák* nevét viselő Apátság a' magok Klástromjokból, azért, hogy fogház készittődik belőlle.

Olyan rendelést hirdettettek ki a' *Rénus* bal partja' felől formálódott 4 ujj Departamentomban a' Préfektusok, hogy ezekből is gyülekezzenek öszsze és fogjanak fegyvert a' ki-iródott (*conscriptus*) fiatal emberek, Ezekből is egy 10 ezer (de hát nem éppen 40 ezer, mint némelyek irták) fejből álló tábor formáltatik.

Páris, Nov. 7-dikénn: — „A' természet' híres Buvárja *Lacepede*, a' napokban meg-szomorodott vólt, minthogy *Párisból Montrouge* felé ki-indúlván, a' kotsibakról a' ládáját, kétség kívül haszon vehetőbb portékákat gyanítván benne, levágtak és el-lopták a' haramiák. A' láda, egy-'s-más tudós jegyzésekkel vólt tele: de a' melyeknek el vesztét sokkal inkább sajnállotta *Lacepede*, mint ha egyéb drágaság lett vólna benne. A' tolvajok azonközben, látván, hogy semmi hasznát nem vehetik, leg kifsebb darab papirosnak meg károsítása nélkül, vízszá szolgáltatták néki a' ládáját.

A' *Pruszszus* neutrális lineánn kívül lévő egy német nyelvű *Német nyelvű Helmi Egyetem* határozat közbenjárása által, ilyen végzéft eszközölt ki a' *Párisban* lévő *Pruszsziai* Minister a' *Konsuloktól*: — ;

„*Bonaparte*, a' *Respublika*' *Első* *Konsúlja*, rendeli: — Mint neutrálisokkal ugy kell bánni, az *Ysenburg* *Hertzegek* és *Grófok*, a' *Wbtterau* *Grófok*, név szerént a' *Hessen-Homburgi* *Landgróf*, *Anhalt-Bernburg-Hoym* *Fejedelem*, *Nassau-Usingen*, *Nassau-Weilburg*, *Neuwied*, *Wiedrunkel* *Hertzegek*, továbbá, *Solms*, *Stolberg*, *Witgenstein*, és *Westerburg* *Grófok*' birtokaikkal. A' *Hadi* *Ministernek* légyen gondja ezen rendeles' bétöltötödése iránt. — „*Maret*, az *Első* *Konsúl* *titoknokja*. *Talleyrand*, *Külső* *Minister* (21. *Oktob.*)“

Az ugy nevezett tehén himlő bé óltásnak gyakorlására, *Rheims* várossában rendelt betegházat az *Országlószék*.

Moreau fő vezérről olyan hír folyt ezen napokban, hogy a' mostan *Párisban* találtató szépek' szépe közzül fogna, egy *Napnyugoti* *Indiai*, ha jól jut eszünkbe, vagy *Quadaloupci* vagy *St. Domingoi* születésű ifjú léánt el venni. Most el lenben úgy hallatik, hogy tsuda ha el nem fog

ja a' házofságot halasztani még egy táborozásnak végződéséig.

Ezen 8-dik Novemberi Párisi tudósítások, nyughatatlan figyelmetességre adtak a' Politikusoknak alkalmatofságot. — „A' Belső Minister *Lucian Bonaparte*, valahová fontos követségbe utazott-el. Némelyek azt írják, hogy a' Hadi Minister *Berthier*' helyébe vette volna útját a' *Madridi Udvarhoz*, hogy azt, a' mit ez ott *Portugalliára* nézve el-kezdett, tökéletességre vigye. A' *Moniteur* azonban, hogy a' Politikusoknak is egy kis mezőt hagyjon elméjek' futtatására, nem ír a' dologról egyebet, hánem csak, hogy a' *Lucian Bonaparte*' jelen nem léte alatt, *Chaptal* hazafi folytatja a' Belső Ministeri foglalatofságot.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Páris, Nov. 12-dikénn: — „

Generál és Hadi Minister *Berthier*, 10-dikre virradó éjjel vizszá érkezett Madridból Párisba. Egész Spanyol országonn való kereftüljőte közben, a' *Madridi Udvar*' rendeléséből minden Státiókonk hadi parádéval fogadtatott és kísértett.

Azt a' Frantzia országra nézve igen nevezetes *Brumair*' 18-dikát, t. i. azt a' napot, a' melyenn *Bonaparte* a' maga *Egyiptomból* való haza érkezése után a' Directorialis Országglásforma' helyébe a' *Consularis* Uralkodást állította, a' *Rozsa* nevü híres vendég-háznak két palotájiban, két nevezetes társaságok celebrálták tegnap előtt fényes vendégeskedés által. Egyik palotában voltak a' Depártamentális küldötték; a' másikban pedig, *Bourienne*, *Murat* General, *Talleyrand* Minister, *Duroc* Adjutáns, *Bruix* Admirál, *Volney*, *Renaud*, *Röderer*, *Sieyes*, és több más mind olyan isméretes Státus-Tanátsosok, Senátorok, 's-egyebek, a' kiknek ez a' 18-dik *Brumaire* leg jobban szolgált. A' *post-páft*' alkalmatofságával, a' két palotákból követeket küldözgettek egymáshoz a' pohár-el-köszönésnek formáival. Estvére kelve

minyájon az egyik palotába gyülekeztek öfzfze. — Ily módon jól el érheti az Első Konsúl a' Departamentális Követekkel a' maga czélját, ha tsakugyan való az, hogy azért hivatta légyen őket *Párisba*, hogy közlról ismérkedhessenek meg a' mostani szelidebb országlásnak természetével, és mint tulajdon tapasztalásait, úgy adhassák azt elő a' magok Departamentomjaik beli hazafiaknak.

Bayonnéból olyan tudositások érkeztek, hogy a' Spanyol országi döghaláltól már még a' Frantzia Ország'ólzéknek is meg kellett rettenni, mint. hogy szoros parantsolatot adatott ki, hogy a' Spanyol határok mellett pestises linea vonattassék, és az által jövökre szoros vigyázat legyen.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Lunçville, Nov. 11-dikénn: —

„A' békésleges tanátskozások Gr. Cobenzel és Bonaparte Congres-Ministerek között, már el kezdödtének; és változva égszfer az egyiknél mászfzör a' másiknál tartatnak. A' közöttök uralkodni szemléltető baratság, jó jel a' békessegre. Tegnap Gr. Cobenzel adott egy fényes vendégséget a' Frantzia Követségnek.“

Páris, Nov. 13-dikénn: —

„Gen. Berthier ismét hozzá fog hólnap a' hadi Ministerség' folytatásához. — Az *Andalusi* ajándék paripák, meg-érkeztek ide. Most a' Spanyol Követ' ittállóiban tartatnak. A' közelébbi katonai paráde' alkalmatosságával fogja őket a' Spanyol Követ, az Első Konsúlnak bé-ajánlani.

* * *

A' *Publiciste* és *le Citoyen Francois* nevü Párisi Ujjság-levelek irták vólt, hogy *Toskánának* a' Frantzia seregek által lett el-foglalhatása kétség kívül nem a' Frantzia országlólzéknek, hanem tsak az Olosz országi Kr. vezérnek rendelkezéséből esvén,

ezen seregek onnét már eddig gyanítható képpen az Országglóziék' parantsolatjára, ki takarodtanak. — A' Nov. 5-dikénn költ *Moniteur*, keményen meg-dorgálta a' nevezett két Ujjságokat; Számot lehetne kérni (ugy mond) a' *Publicistától*, hogy mitsoda kút-főből vette ő ezt a' tudósítást, ezt a' hazugságot, hogy tellyesféggel nem az Országglóziék adott volna a' fő vezérnek hatalmat a' Toskánába való bé-rontásra? Ha azt felelné a' *Publicista*, hogy, már ő előtte a' *le Citoyen François* is ugyan azt írta — ebből sem következne egyéb, hanem, hogy mind kettőjök kérdés alá vonattathatnak, miként tarthatják ok lehetségesnek azt, hogy a' Generátisok ilyen nagy fontosságú hadi munkába mérélzelnének az Országglóziék Utódtaj / *Centrale* *Universit* *Kulibrary* *at* *Uj* *zo* *ni*, &c.

Elő hordja továbbá az után a' *Moniteur* azokat az okokat (inkább fogásokat), a' melyekre nézve rendelte az Országglóziék a' maga seregeinek a' Toskánába való bé-rontást. Ilyen fogások a' többek között: hogy a' Toskánai Insurgensek nem vetkeztetődtek vólt ki a' feyverből, hogy az Austriaiak nem tsak *Ferrara* várossát és várát, hanem annak felette annak 40 orányiraterjedő környékét is el foglalták; hogy azon Insurgenseket, a' kikről itten szó vagyon, az Anglusok fizették, 's-*Willot* Emigráns vezérelte; 's-hogy a' Frantziák azon Nápolyi feyveres sereggel, a' mely az Insurgenseknek segítségére jött, nem kötöttek feyvernynyugváást; hogy, ha a' Frantziák ezen elő-vigyázattal nem éltenek vólna, az Anglus hajók ki-szállították vólnak azon 12 ezer feyvereseket, a' kikkel ok már a' kikötőhely' szája előtt állottanak; hogy az előre való vigyázás első kötelesség légyen a' háboruban, a' mely ha el mulasztódik, verekedéseket von maga után, 's több e' félek.

Mit kelljen azonközben ezen erőszakos tselekedetről itélni, élesen le-rajzolja Nov. 7-dikénn

a' Londoni ujjság levelek közzül az egyik: — „
 „Gyanítható képpen had fog lenni (így szól) a'
 most folyó alkudozásoknak is a' vége. Semmi
 valóságos törekedést nem lehet azokban észre
 venni. Ditsedkedhetik e' többé a' Frantzia Ország-
 lólszék már most a' maga békességes hajlandósá-
 gával, a' mi ólta Toskánának neutrálitassát ilyen
 ok nélkül meg-rontotta? Miként helyeztetnek
 így a' több Hatalmasságok bizodalmat az ő igé-
 reteibe? Ugy tettszik az e' féléből, mintha ma-
 gának sem a' volna a' czélozása, hogy mások
 az ő ki nyilatkoztatásainak hitelt adjanak. Pe-
 dig éppen most, mikor ily nagy dologról, a' mi-
 lyen a' közönséges békefleg, vagyon a' szó, kel-
 lene leg inkább vigyázni arra, hogy a' tsekélyebb
 egyezések is hiven meg-tartattassanak. Fontos
 okra nézve a' tiszta Uj Gyer. Cseh hírsíveket Páris-
 ba az útját. Mintegy meg-ütözött azonn, hogy:
 a' Frantzia Országlólszék a' jelen való had és
 fegyvernyugvás között való valamiből, tsak ma-
 ga akar hafznot venni; hogy Toskánát el-foglal-
 tatja; 's-hogy azon várakat, a' melyek a' Fran-
 zia seregeknek tsak zálog gyanánt botsáttattak
 által, széljel hányatja: valósággal méltó oka
 vólt Párisba sietni, és a' Frantzia Országlólszé-
 ket meg-szollítani a' felől, hogy, ha ő a' más igazi
 békességes hajlandósága felől, várakat kívánt
 zálogul magának: ő is adja zálogait a' maga
 egyenességének. A' szerentsétlen Olosz ország,
 a' mostani fegyverszünés alatt is majd olyan ál-
 lapotban vagyon, mint három esztendővel ez
 előtt az akkori fegyverszünés alatt vólt. Míg
Rastadtban az alkudozások folytak, *Berthier* Ro-
 mába, és *Championet* Nápolyba vitték a' Revo-
 lutziót.

* * *

London, Nov. 7-dikénn: — „
 „Fel-tételben vagyon, hogy a' Király ő Fel-

sége, *Britannus* szigetek Császárává koronáztassa magát.

„A tegnapi reggeli audientzián egy olyan könyvet mutatott bé ő Felségének Gr. *Salisbury*, a' mely leg első a' szalma papirosra nyomtatott könyvek közzül. Azt foglalja a' könyv historiai elő adással magába, hogy hány és miféle matériakonn próbálták-meg már az emberek az irást. Néhány árkus oly finom szalma papiros is vólt multrának okáért a' könyv mellé tette, a' milyent csak valaha még, rongyból készitettek. Ha a' próbát ki állhatja ez az ujj tálmány, remélhetjük a' rongy-papirosnak megoltsúdasát.

„Mint *London* körül gyakran meg-fosztják az embert közelébről is egy egyedül itt járó Emigránst egy e lele titom álló meg-tamadja, és nem elégedett azzal meg, hogy a' nálla lévő néhány forintokat el-vette tőlle, hanem meg szollitja utóljára, hogy na már tseréljenek kaputot is. Ez meg-esvén, a' meg fosztatott, csak-hogy a' rozsz ember' társaságából annál is hamarabb meg menekedhessék, a' rongyos tolvaj kaputban meg-futamodik a' város felé. A' tolvaj eleget kiáltozott utánna, hogy álljon-meg, mert valamit elfelejtett, hanem amaz hátra sem nézvéen többé, a' városig meg nem állott. Itt bé megy egy házhoz, körül nézi magát, bé-nyúl a' tolvaj-kaput' sebébe is, és egy erszént talál benne 50 Sterling fontokkal (valami 500 Forintokkal). Ekkor vette észébe, hogy mi okonn kiáltozott utánna a' mezönn a' tolvaj, hogy állana-meg egy kisség.

„Egy hajónk (igy szoll a' *Londoni* Ujság) most érkezvéen haza az Egyiptomi tengerről, sok magános személyeknek hozott levelet onnét az ismérőseiktől. Írják, hogy *Sidney Smith*, a' ki még mostan is a' Törökök' hadi munkájiknak kormányozásában foglalatoskodik, a' Török fő tengeri vezérrel a' Kapitány Baschával az Egyip-

tomí partok mellett evez, kit is a' Törökök igen nagy betsülletben tartanak. A' Török hajós sereg, jó rendbe véve, és szép készülettel vagyons. A' Frantziák még mind e' mái napig meg nem szüntek *Alexandriának* erőssítetésétől, és azt már a' leg elsőb rangu erősségeknek egyikévé tették. Különösnek tartatik, hogy a' mely Korvettákat, vagy kiseded fegyveres hajókat, a' minapi fegyverizünésnek félbe szakadása után a' Törököktől a' Francziák elvettének, és a' melyeket az ólta az Alexandriai kikötőhelyben tartóztattak, a' Török zászlókat ezekről még le nem szedették. Generál *Menou* most leg kissebb békességes alkudozásokat is nem folytat, és semmi békességes postákat bé nem bocsátat. Ugy látzík, hogy a' Kapitány Bascha, a' szározon való munkát, egészzen csak a' Nagy Vezérre bízta: magának helyelleggel csak a' tengeri foglalatosságok lattatnak tettezni, és ő a' szározza való kiszállást brobálgatni, nem hajlandó, kivált az ólta hogy egy alkalmatossággal a' szározon *Paswan-Oglu* ellen *Widdinnél* szerentsélen vólt. A' Törökök a' segítő Anglus seregek, a' Frantziák pedig a' *Bresti* hajós seregek az Egyiptomi partoknál való meg jelenését várják nagy kívánsággal.

A' *Jaffa* béli 24-dik Augusztusi levelek szerén: a' Nagy Vezér jó izivvel meg-izenvédi a' maga seregei és az Egyiptomi Frantzia seregek között, a' fényeteg pulztakat, hogy ilyen nagy tavolságra lévén ellenségeitől, akadály nélkül tehesse a' hadi készületeket. Az ő tábora, még mind itt *Jaffa* körül fekszik. Hogy miért ellenek az ő készületei ily holzfázson, képzelheti, a' ki meg-gondólja azt, hogy az *Asiai* lovasoknak három hónapok kívántatnak a' meg-érkezésre; és az *Albaniai* rekruták az *Archipelagusonn* minden szigetnél bé izoktak kölszönteni, 's több e' félék,

Nagy Várodról, Nov. 12-dik napján: — „

„Ma vitte véghez Mélt. Báró *Splényi Gábor* Úr Districtualis Generalis Ő Exc. ja a' Bihár Vármegyei 1400 gyalogból, és 360 lovasból álló Insurgens seregnek katonai meg vizsgálását, és ez az Izép 's jól ki kifizetett sereg ennék az hónapnak 26-dik napján el fog Soprony felé indulni. — Districtualis Generális Ő Exc.ját több Tisztekkel, és egynéhány Uraságokkal együtt Mélt. L. B. Vajai *Vay László* valóságos Kir. Kamarás Ur Ő N.ga gazdag ebédvel 's vatsorával vendégeltet meg; Melt. Kis Rhedei *Rhédey Lajos* Úr pedig, ki az utóbbi Insurrectióban ezen N. Vármegyének Obellerségét oly ditséretessen viselte, 's édes Atjának *OKI Csejék/ Csejék* által a' meztől az igazságban személyessen nem részesülhet, az egész Nemes sereget fejenként egy-egy font hússal, és egy itz-tze borral meg ajándékozta.

Szatthmár Vármegyében Nov. 16-dik napján:

Itten nállunk egy pár öreg ember, a' midőn együtt való Hazafi életben 50 esztendőket el-töltöttek volna, a' férjfi 83 az a'fiszony pedig 76 esztendőket el-élvén, mind ketten 24 óra el folyása alatt kevés erőtlenségek után meg holtak, és egy koporsóba 's egy sirbe tétetve temettek el: 's így özvegyen egyik sem maradt, sem árvákat nem hagytak magok után: melly Izép Isteni gondviselés!

Az Insurrectio mi nállunk áll 364 lovas, és két Compánia gyalog, mind öszve a' Tisztekkel együtt 716 fejekből 's Nemes személyyekből, azokon kívül, a' kiket a' Megyebéli Királyi Városok állítanak ki.

A' Nemes Insurgens Lovaságnak ruházatja illetén lészén, Setét kék mente hasonló szőr Sínórtal, réz gombokkal, bárány bőrrrel bélelve,

Setét kék újjú laibli, hasonló nadrág, fehér lovaglónadrág, fekete Süveg, fehér pantallér, kék köpönyeg; egy pár piftoły és egy fızál kard a' fegyvere. A' Tifzteknék is hasonló a' Ruházatja illy külömbféggel, hogy ruházatjuk selyem Sínórral lészzen ékesítve, a' Kardjokon és Süvegeken Nemzeti Rósa bojt.

A' Gyalogságnak világos kék ujjas laiblija veres hajtókával, hasonló nadrág, ujjas köpönyeg, fekete Süveg, Kurta fızár ú, fızótt tsisma, az az: magyarassabb rövid fızóval: Bokkants. A' Tifzteknék a' Magyar gyalogságnál lévő Tifztek forma ruhájok lészzen ruházatjuk. Mind ezek ekként vóltak még edđig köz határozásban.

A' Relatioim közzül mostanában el maradtak, ezek vóltak:

BCU Cluj Cluj-Armenia University Library Cluj
 Vizsánik János Urnak szép belső tehetsége, melyet prédikálásában is, de főképpen az ő Sz. György napján meg mutatott minden hajlongás nélkül, mellyben meg mutatta, a' tanulatlan köffég elótt, hogy az ő Innepét sok féle virtusaiért tífzteletképpen azért emlegetjük, hogy mások is az ő jó példait kövessék.

2. T. Vári Ferentz Ur a' Matéltsi Templom szenteléskor hathatósan el követte hivatalát, és a' Templombéli fızékben való válogatást, melly sok helyeken meg rögzött, rút szinekkel le festette.

3. Az Ér-Tartsi két külömböző Vallásokon lévő Papok igen szép egygyefféget erössítették azal, hogy egy bizonyos temetést egy más után szép atyafisággal váltottak fel.

4. A' múlt nyáron éjjel esett egy nagy Jégeső, melly hogy éjjel történt, és sokan lehetetlen tartották: a' nevezetesb dolgok közzé számláltathatik.

5. Egy fzeretője után vészett Leányzó magát a' szamosba ölte, egy öreg tsutsa elfzközlésevel.